

do obličeje. Eliška si namalovala pusu rtěnkou. Když se na něj usmála, měl dojem, že z ní snad na místě umře. „A ani by mi to nevadilo,“ psal ve *Všehoknize*. „Naštěstí mě držela v náručí dlouho a já jsem si říkal: ‚Holky jsou bezva.‘ Nikdy na to nezapomenu, protože já nic nezapomínám. Všechno si píšu. I tohle: ‚Třeba Eliška nemůže kvůli tý kožený noze a zmrzačený ruce najít kluka. Třeba počká na mě, až povyrostu. Šťěstí v neštěstí.‘“

„Paní Terezínská říkala, že umíš krásně předčítat,“ řekla Eliška. „Už se těším.“

A pak Tomáše pustila. Zůstala po ní strašná prázdnota. „Budu na tebe čekat, i kdybych měl vystát důlek,“ šeptal Tomáš. Ale když zašla za roh, už nečekal. V uších mu šumělo. Zazvonil a maminka mu otevřela.

„Ahoj, mami,“ pozdravil.

„Nazdar, ty můj snílku,“ řekla maminka. Nos se jí už pěkně hojil. Vatičku už neměla. Vlastně není ani tak snílek jako spíš mudrlant. Ale maminka to myslela dobře.

„Paní Terezínská říkala, že jsi založil předčítací kroužek,“ řekla. „Tak to je hezké.“

„Založil,“ přisvědčil Tomáš, „ale musím nacvičovat.“ Vyběhl po schodech k sobě do pokoje.

„Nechceš něco k pití?“ volala maminka.

„Ne, radši ne,“ zavolal a zavřel dveře.

Jenže nenacvičoval. Sedl si k oknu a přemýšlel. Okno

větrem drncelo, takže mu to přemýšlení šlo horko těžko. Pomyslel si: „Jsem srab, protože se bojím.“

A pak si nějakou dobu nemyslel nic. Poslouchal, jak drnčí okno.

„Sraby nemám rád,“ pomyslel si, „jenže já už holt takový jsem.“

Každý den si přišpendlil dopis od paní Terezínské na čistou košili. Teď košili rozepnul a dopis odšpendlil. Rozložil ho, přečetl a zhluboka vzdychl. Svět zadržel dech. Udělá to Tomáš? Troufne si? Svět nevěděl. Svět napjatě čekal.

„Odejmi ode mne tento kulich,“ pomyslel si. Nevěděl, co ta slova znamenají, ale vyslovil je Ježíš, když měl zemřít. Byla to krásná slova a Tomáš z nich slzel.

„Nebát se,“ pomyslel si.

Vstal s dopisem v ruce. Potichoučku polehoučku sešel po schodech.

Když dojedli, otevřel tatínek Bibli. Tomášovi se sevřel krk, jako by mu ho zašrouboval víčkem.

„Co je tohle?“ zeptal se tatínek. V Bibli, přes rány egyptské, ležel kus papíru.

Tatínek si ho přečetl. Pak lístek převrátil, ale na rubu nic nebylo. „No ne,“ řekl. Byl bledý.

Nikdo nic neříkal, jen Markéta si pobrukovala písničku z rádia.

„Dobře,“ řekl tatínek. „Přečtu vám, co je tam napsáno.“ Odkášlal si. Vypadal klidně, ale prsty se mu třáslы. „Muž, který bije svou ženu, sám sebe zneuctuje,“ četl. Položil lístek vedle Bible na stůl a uhladil ho. „S tím naprosto souhlasím,“ řekl, „ale něco tam chybí. Ještě tam patří: Muž, který bezdůvodně bije svou ženu, sám sebe zneuctuje.“

„Dudlaj dudlaj dudlajdá,“ zpívala si Markéta.

„Mohla bys tu hudbu chvíli vypnout, Markéto?“ zeptal se tatínek.

„Ano, tatko, promiň,“ řekla Markéta.

„Kde jsem to přestal,“ zaváhal tatínek. „Ten lístek není tak důležitý. Jde o to, proč je v Bibli a kdo ho tam vložil. Vypadá to, že nás někdo chce rozeštvat. Někdo, kdo nás chce odcizit Bohu a jeho zřízení. Ostatně zcela v duchu téhle doby.“

Tatínek se podíval na maminku, pak na Markétu, pak na Tomáše. „Otázka zní: kdo vložil ten lístek do Bible?“ Vzal ho palcem a ukazovákem a zatřepetal jím.

Jako by všechen život na zemi vymřel, takové ticho bylo. Mrtví na hřbitovech se tím probudili. Stražili uši, ale neslyšeli nic.

„Nikdo se nehlásí?“ zeptal se tatínek. Zabubnoval prsty na stůl. „Někdo tady u stolu lže. Nevím kdo, ale před Bohem se nic neutají. Poprosme Ho o pomoc.“

Sepjal ruce na Bibli a zavřel oči.

„Všemocný Bože,“ řekl. „Pohled' na naši tíseň. Posil tuto rodinu v této době plné svodů...“

Tomáš zavřel oči. Nebe krásně zmodralo a kolem uší mu svištěl ve větru písek. „Ježíši?“ zavolal. Jenže Ježíš nikde.

„Já jsem tady,“ ozval se Ježíš.

„Kde?“ zeptal se Tomáš. „Nevidím Tě.“

„No bodejt,“ na to Ježíš. „Vždyť máš zavřené oči.“

Tomáš oči otevřel. Ježíš stál v pokoji u krbové římsy s měděnými ještěrkami. Díval se na muže, jak se modlí.

„Tak to je on?“ zeptal se Ježíš.

„Ano,“ odpověděl Tomáš.

„On to asi myslí dobře,“ řekl Ježíš. „Ale bojí se. Vlastně je to srab, jestli chceš něco vědět.“

„No, to nevím,“ zaváhal Tomáš.

„Schovává se Bohovi za rozložitýma zádama jak vyjukaný mrně.“

Jenže Tomáš si pomyslel: „Jak se může někdo schovávat za zády tomu, kdo tu už není?“

„Musím Ti něco říct,“ začal.

„Tak povídej,“ na to Ježíš.

„Bůh Otec nezmizel jen tak,“ pokračoval Tomáš. „On umřel. Říkám Ti to upřímně.“

Ježíš z toho byl pať a chvíli ze sebe nevypravil slovo.

„No těpic, fakt, jo?“ vyhrknul pak.

Tomáš přikývl. Bylo to sice pro Pána Ježíše smutné, ale zamlčovat věci nemá smysl.

„A jak se to stalo?“ zvolal Ježíš.

„Vymlátili Ho ze mě,“ vysvětlil Tomáš. „A pak umřel, protože beze mě nemohl žít.“

To si Ježíš musel nechat projít hlavou. Načež přikývl a smutně se pousmál. No jistě, tak to bylo. Bez Tomáše neexistuje nic.

„Prosíme Tě o to ve jménu našeho Pána Ježíše Krista, amen,“ pronesl tatínek.

Ježíš Tomášovi zamával a jeho obraz se vytratil. Tomáš mu taky zamával.

„Co to děláš?“ zeptal se tatínek.

„Zamával jsem,“ odpověděl Tomáš.

„A proč?“

„Viděl jsem Ježíše,“ řekl Tomáš.

Markéta se zahihňala a maminka vylekaně položila Tomášovi ruku na rameno.

Tatínek zbrunátněl. Praštil rukou do Bible s takovou silou, až se zvířil třítisíciletý prach. „Tohle nestrpím!“ křičel celý zrudlý. „V mém domě se s naším Pánem a Spasitelem nežertuje. Rozuměno?“

Tomáš sklopil hlavu. Nežertoval. Na žerty vůbec neměl pomyšlení.

„Rozuměno?“ opakoval tatínek.

„Ano, tatínku,“ řekl Tomáš.

„A teď chci vědět, kdo vložil ten lístek do Bible.“
„Já,“ prohlásila Markéta.
Všichni se na ni podívali, ale ona jim pohled nevrátila.
„Dudlaj dudlaj dudlajdá,“ pobrukovala si.
Tatínek zavrtěl hlavou. „Tomu nevěřím,“ řekl.
Markéta pokrčila rameny.
„Kdo to napsal?“ zeptal se tatínek. „Je to cizí písmo.“
„Našla jsem to na ulici,“ na to Markéta. „Dudlajdá dudlajdyju.“
„Nelži,“ řekl tatínek. „Všichni víme, kdo to udělal.“
Rozhlédl se po všech okolo stolu.
Tomášovi se sevřelo srdce strachy, když na sobě ucítil tatínkův pohled. Trvalo to jen chvíličku. Tatínek pohlédl na maminku. „Že ano?“ zeptal se.
„Ano,“ odpověděla maminka. „Udělala jsem to já.“
Tomáš se na ni vyděšeně podíval a cítil, jak v něm roste vztek. Takový vztek, že se jeho bázlivost roztříštila na tisíc kusů. „To není pravda!“ zařval. „Udělal jsem to já! Já!“
Tatínek si ho přísně změřil. „Jsi lhář, Tomáši,“ řekl.
„Ale...!“ křičel Tomáš.
„Mlč!“ zahřměl tatínek. „Teď mluvím s maminkou.“
„Udělal jsem to já! Já jsem to udělal!“ Tomáš brečel vzteky. „V tom lístku jsou dírky. Dírky! A víš, jak se tam dostaly? Propíchnul jsem je zavíracím špendlíkem. Tímhle.“
Hrábnul do kapsy kalhot a hodil na stůl zavírací špendlík.

Tatínek, maminka a Markéta zírali na zavírací špendlík jako o život. Leskl se ve světle lampy. „Já jsem ten špendlík slyšel,“ psal Tomáš ve Všehoknize. „Vydával vysoký zvuk, jako když někdo v dálce piští.“
Tatínek rozprostřel lístek v rukou a zvedl ho do výšky. Ve světle lampy se papír zabělal.
„Je to pravda,“ zamumlal tatínek. „Jsou tam dírky.“
Nechal papír klesnout. „Nelhal jsi, Tomáši. Neprávem jsem tě obvinil. Promiň mi to. Ale závažnější je, že tě někdo využil, Tomáši. Někdo se tě snaží poštvat proti otci. Kdo je to, Tomáši? Kdo ten lístek napsal?“
„To je tajemství,“ odpověděl Tomáš.
„Teta Petina?“
„To je tajemství,“ opakoval Tomáš.
„Tomáši?“ naléhal tatínek.
„Ano?“
„Řekni mi, kdo ten lístek napsal.“
„Neřeknu, tatínku.“
„Tomáši, vezmi vařečku, jdi nahoru a počkej na mě.“
Zvedl se horký vítr a sežehl zemi. Stromy uschly a zvířata utekla. Všude bylo pusto a prázdné. Na zemi už nikdo nemohl žít.
„Leda snad komáři,“ pomyslel si Tomáš. „A dýmějový mor.“
„Žádný takový,“ pronesla maminka klidně. „Tomáš zůstane sedět a ty budeš číst z Bible.“

Tatínek si ji zlostně změřil.

„Já tu vařečku vezmu, mami,“ hlesl Tomáš.

Maminka mu sevřela ruku. „Ne,“ řekla. „Můj statečný hrdina zůstane sedět u mě.“

„Dudlaj dudlaj dudlajdá,“ zpívala Markéta, „to je skvělá nálada.“

Tomáš se vylekal chladného pohledu v jejích očích.

„Ženo!“ ozval se tatínek. „Neodmlouvej mi!“

„Mami,“ žadonil Tomáš. „Nech mě jít.“

„Ne!“ rozhodla maminka. „Nezasloužíš si žádný trest.“

A držela ho pevně za ruku.

„Tydlidá, tydli bom, nemůže za to on,“ notovala Markéta.

Tatínek se zvedl. Hlava mu stoupala jako balon výš a výš. Strop klesl a pokoj byl čím dál menší. „Ženo!“ zaburácel. „Pust' to dítě.“

Maminka se taky zvedla a táhla Tomáše za sebou. „Ne,“ řekla. Její židle zavrávala.

Tatínek obešel stůl, chytil Tomáše za druhou ruku a tahal.

„Ne!“ zaječela maminka.

Tatínek na ni hrozivě pozvedl ruku.

Markéty si nikdo nevšímal. Kde se vzala, tu se vzala, jako by spadla z nebe. V pravé ruce se jí blýskal nůž na maso a z očí jí šlehal oheň. Skočila před otce a špičku nože mu namířila na krk. Tatínek pustil Tomášovu ruku a zíral na nůž.

„Vypadala jako anděl,“ psal Tomáš ve Všehoknize. „Nejnebezpečnější anděl na nebi. Anděl s ohnivým mečem.“

„Ruce pryč,“ vyštěkla Markéta. „Tak dost. Ted' toho mám až pocat'.“ Přejela si nožem po krku.

„Nech toho, Markétko,“ šeptala maminka. „Polož ten nůž.“

Ale Markéta neposlouchala. „Chlape proklatá,“ procedila.

Ta kletba byla ještě horší než nůž. Zařízla se přímo do duše.

„Maminka s Tomášem se Boha bát nemusí,“ syčela.

„Protože jsou hodný. Ty hodnej nejsi.“ Naznačila bodnutí. „Nemysli si, že si na to netroufám,“ vrčela. „Jsem po tobě. Já taky nejsem hodná.“

Tatínek se zhroutil jako umírající slon a dopadl na kolena. „Tahle rodina je zatracená,“ sténal. „Duch doby vás otrávil. Modleme se.“

A začal se hlasitě modlit.

„Mně je sakra ukradený, v co věříš,“ křičela Markéta.

„Ale mlátit se tu už nebude.“

Muž se leknutím probral z modlitby a bezradně se na ni podíval.

„Víš moc dobře, že se to nesmí,“ řekla Markéta chladně. „A stejně to děláš.“ Zhluboka se nadechla. „Hlavně aby se to nedověděli sousedi. Hlavně aby se to ne-

dověděli příbuzný. Hlavně aby se to nedověděli u tebe v úřadě! Mám pravdu, nebo ne?“

Muž se postavil na nohy, zlostně se obrátil a rázoval ke dveřím. Zastavil se a zarudlýma očima se podíval do pokoje. „Nemůžu s vámi zůstat pod jednou střechou,“ zařval. „JDU SPÁT DO HOTELU.“

Trhnutím otevřel dveře a zmizel na chodbě. Pak dusání po schodech. Domovní dveře se zapráskly, jako když udeří hrom.

„Dudlaj dudlaj dudlajdá,“ pobrukovala si Markéta. Položila nůž zase na stůl a sedla si na své místo. Opřela se lokty o stůl a zakryla si obličej dlaněmi. Maminka s Tomášem zůstali stát.

Dva vrabčáci za oknem vytrubovali na ryčné trumpety. „Děvče, cos to udělala?“ zašeptala maminka.

Markéta nechala ruce klesnout. Byla bílá jak plátno. Z očí se jí nedalo nic vyčíst. „Prostě jsem to utřala,“ řekla. Pak se rozbřečela.

Maminka si sedla a zničeně potřásla hlavou. „Ohrožovala jsi tatínka nožem,“ řekla. „Co s námi bude?“

Markéta se na ni podívala. „Tak ty chceš, aby tě mlátil?“ vzlykala. Vyskočila. „Jo vlastně, ještě jsem zapoměla.“ Běžela do kuchyně a vrátila se s vařečkou. Opřela ji o práh pokoje a rozdupla ji na dva kusy. „Pryč s tím,“ dodala. S rozlomenou vařečkou došla k oknu a otevřela ho. Vrabci se s troubením vznesli.

„Z okna ne,“ hlesla maminka.

Jenže vařečka se už ve dvou kusech snášela k zemi. Tomáš zamířil k Markétě. Objala ho a přitiskla k sobě. Tatínek zůstal pryč hodinu. Pak se zase vrátil domů. Vyplížil se jako kočka po schodech a stáhl se do bočního pokojíku. Řekl, že má ještě nějakou práci do úřadu.